

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorje.

V edinosti je moč.

EDINOST
Izkaša po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torkih, četrtekih in sobotah.
Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojne izdanje stane:
za eno leto . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 8.—
za vsak teden . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnik je plačevati naprej na naročbo
brez priložene naročnine se sprava se
ozira.
Posredne številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 nov.,
izven Trsta po 40 nov.

Oglaš se računa po tarifi v petiti; za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prestop, kolikor obsega navadnih vrst.
Poslana, esamtnice in javne zahvale,
mači oglaš itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kor nefrankovano se
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamiranje in oglaš spre-
jema upraviteljsko urada Molino pri
soli št. 3, II. nadst. Naročnino in oglaš
je plačevati loco Trst. Odprte reklama-
cije so prave pošiljke.

Pretveze, vzroki, posledice.

Po gromu, ki je divjal na političnem obzorju
avstrijskega meseca novembra tega leta, ne le da
ni padlo blagodejnejega dežja plodono delavnosti
na njivo avstrijskega parlamentarizma, ampak vi-
dimo sedaj, da je prišla huda ura, ki je do cela
opustošila njivo našega parlamentarizma. Srečno
smo dospeli do onega, česar se je moral bati sle-
herni pravi prijatelj ustavne svobode. Naš parla-
ment se zaključil te dni tudi formalno in brzokone
je nastopila daljša doba brezparlamentarnega vla-
danja. V senci pod drevesom konstitucije se usta-
novi — novodobni absolutizem. Da so Nemci li-
beralne in nacijske barve ter njih zaveznički
socijalistički res pravi prijatelji svobode in konsti-
tucionalnega načela, zjokati bi se morali danes na
svojih lastnih činih. Ali oni ne jočejo. Nemci se
ne jočejo, ker jim je bilo vsikdar le do nemškega
nadvladja, ker jim je bila konstitucija draga in
ljuba le dotlej, dokler je bila — njih dekla. Sedaj
pa, ko so tudi nemški živili jeli trkati na vrata
konstitucije in zahtevajo svojemu številu in ugledu
dostojnega prostora v svetli dvorani zakonodajstva
avstrijskega, sedaj, ko vidijo Nemci, da se bliža
orjaški koraki oni trenotek, ko ne bodo mogli
več zlorabljati ustavnih naprav za svoj nemško-
strankarski absolutizem — sedaj si mislijo te blage
duše: hodi k vragu ves parlamentarizem!

Le tako moramo umeti vso njih nespravi-
lost v zadnji čas, le tako moremo umeti, zakaj
so prav iz tite izvijali izgovore in pretveze, s
katerimi so izzivali letošnje strašne boje in viharje.

Da, vzroki vsemu gromenju so bili take ne-
znatni sami na sebi, da se moramo vprašati: je li
bilo vse to gromenje naravno, ali ni bilo marveč
le pretveza in je vse kje drugje iskati resničnih
vzrokov parlamentarnim škandalom?

Dejstvo, da bi se moralo nekaj državnih
uradnikov nemškega jezika, in to še le v dobi več
let priučiti češčini ter da bi se moralo v ura-
dih vse dežele češke ozirati na češčino kakor na
jezik češkega naroda, češke domovine, — te dej-
stve še nikakor ne opravičuje onih sramotnih po-

javov, kakoršnih je rodila minola parla-
mentarna doba, najmanj pa opravičuje trditve, ki se je
uprav nemožno pridnostjo raznaševala med fana-
tizovano in nerazsodno maso ponemčenega naroda
na severnem Češkem: da se je hotelo z jezikovnimi
naredbami dati pol koncesije češki državno-
pravni ideji.

Pa dobro! S tako umetno širjenim domneva-
njem so hoteli doseči nekaj posebnega z nemške
strani in pretveza je igrala tu veliko ulogo. Pod
pretvezo, da ponižuje grof Badeni nemški narod z
jezikovnimi naredbami, se je dvignila vsa obstruk-
cijska hidra v boju proti grofu Badenu in ga je
strmoglavila končno z ministerskega prestola;
pod pretvezo, da gre „za obstanek Avstrije“, se
je vodil boj proti združeni desnici in zastopnikom
Slovanov, torej večino prebivalstva in se je onemo-
gočilo vsako parlamentarno delovanje; pod pre-
tvezo, kakor da bi bilo to nevarno za ugled in
obstanek Avstrije, se je odklanjalo vsako mirno
sodelovanje z desnico, se je že a priori odklanjal
kakoršnji si bodi modus vivendi s slovanskimi
plemeni; in pod pretvezo, da je vsa obstrukcija
veljala samo obrambi nemštva v Avstriji sploh pred
pretečo mu nevarnostjo: pod takimi pretvezami se
je ubijal čas v parlamentu na stroške davkoplač-
valcev in se gazil v blato ponos zbornice zastop-
nikov prebivalstva, a doseglo se je — česa se
je doseglo?

Doseglo se je to, da se je v onostranski po-
lovici pripravljalo in pripravilo nekaj, kar bi uteg-
nilo prevzročiti mnogo neprilik monarhiji; doseglo
se je to, da so dobili časa in prilike, da navajajo
vode na svoj mlin oni elementi v Ogerski, ki he-
dijo reko v roki z revolucionarjem Košutom, in
katerim je bila le dobrodošla sotrudnica, obstruk-
cija v dunajskem parlamentu ravno v sedanjem
času pogajanju radi obnovitve pogodbe. Vsepeh ob-
strukcije je gotovo ta, da je pomagala onim ljudem
onstran Litve, ki stoje na isti stopinji z Schöne-
rerjem, kolikor se dostaje zvestobe do naše mo-
narhije. Somišljeniki in epigoni starega revolucio-
narca madjarskega, katerega sovražstvo do naše

dinastije je segalo tako daleč, da je raje v tujini
čakal na svojo smrt mnogo let, nego da bi se po-
vrnil pod žezlo te dinastije — ti živili so se jel
gibati sedaj nenavadno, meneči, da jim je dovolj
ugladila pot — avstrijska nemško-socijalistiška
obstrukcija.

Take posledice so torej nastopile letošnjim
viharjem: v Avstriji nas bodo vladali brez parla-
menta, na Ogerskem pa bodo Košutovci vihteli
svoj bič nad parlamentom. Kdo ne ve, kaj da po-
menja to? Razsodnega človeka ne morejo varati
vsi navidezni boji med ogersko vlado in Košu-
tovci! Človek, ki kritičnim očesom zasleduje stvari,
je uverjen, da vse razlike med Košutovci in vladno
stranko na Ogerskem ne veljajo načelom, ampak
le taktiki, da v končnih ciljih si nikakor ne na-
sprotujeta ti dve skupine, in slednjič tudi to, da
so tudi glede taktike vse difference le navidezne.
Kajti taktiki obeh skupin se ne križata, ampak se
popolnjevata v borbi za iste cilje. Zahteve Košutovcev se-
zajo v nezmernost, da morejo
potem „zmernej“ življenjski zahtevati nekaj manj, toda
še vedno toliko, da se madjarski voz neprestano
pomika in bliža — k skupnemu cilju.

In te madjarske cilje je znatno pospešila
nemška obstrukcija in je omogočila Madjarom, da
morejo svobodno igrati zopet svojo dvoumno igro.
In zato moremo trditi mirno vestjo, da je obstruk-
cija zagrešila zločin na monarhiji. Morda morda se
oglaš vest tu pa tam v kakem nemškem srcu. To
pa ne toliko iz spoznanja o storjenih grehih, nego
iz strahu, da si na izvestnem mestu dobro zapo-
mimo letošnje dogodke v avstrijskem parlamentu.
Zastoj so jim vse njih sedanje trditve: da so
pripravljani v spravo, da tudi oni žele, da avstrij-
ski parlament prične čim prej svoje resno delova-
nje! Prejasno stoje stvari, da ne bi videl in vedel
vsakdo, da je obstrukcija igrala frivolno in grešno
igro: da je pod samimi pretvezami skrivala prave
vzroke. Na njej je sedaj, da le ona in jedino ona
nesi vso odgovornost za posledice, ki so navstale
za monarhijo iz onih vzrokov, ki so bili jedini
resnični motor, ki je onil usodno kolo obstrukcije.

isto lice, — lice kraane neznanke v prodajalnici
igrač. V drugič sem se nahajal na širni planjavi,
kjer je bilo velikansko dirkališče za bicikle. Toda
dirkači niso bili navadni kolesarji, marveč sami
raznobarvni peklenščeki. Kaker vihar se drvili mimo
mene na gorečih kolesih in vsikdar je stegnil mimo
vrveči vrag svoje ojastrne kremplje proti meni, kar
mi je povzročalo nemalo straha. Ves znojen sem
se probudil sredi noči, a ko sem zaspal zopet,
nahajal sem se z nova na onem dirkališču. A
sedaj je bilo dirkališče prazno in temno in sneg
je odeval planjavo. Kmalu pa se je prikazal na
horizontu orjaški hudič, sedeč na ogromnem bi-
ciklu, od katerega so prsnele žareče iskre. V
divjem diru je vozil vrag in baš proti meni. Skoraj
sem ležal pod njegovim kolesom in silne sem hro-
pel. A vrag se sedaj ni ganil z mene, marveč
trdovratno je stal s kolesom na meni in zlobno se
mi je režal v lice. A smijal se ni samo on, marveč
njegovemu amehu se je pridružil zvonek ženski
smeh, ki je prihajal od blizu. Toliko da sem še
sopel, zadušiti me je hotelo; tedaj pa se je sklonil
vragu čez glavo nekdo, ki je stal v košu, ki ga
je imel hudič na hrbtu in čarobno lice moje ne-
znanke se je prikazalo v zraku mojih sanj.

Zbadil sem se hropel in premišljal, kaj bi

PODLISTEK.

Hudič na biciklu.

Spisal Manjšeslav.

Moje stanovanje je jako samotno in jedno-
lično. Odkar je umrla moja Zora in mamica Vla-
dimirjeva, — tega boče že nad štiri leta — se
ni spremenilo v njem ni za las. Vse je še na onem
mesti, kamor so postavile to in ono njene ljubljene
roke. Ženiti se v drugo, tega si nisem upal, v
trdni veri, da bi težko dobil nadomestila za to,
kar sem izgubil z Zoro. V Vladimirju pa sem
tudi zadobil najlepši in najdražji spomin na njeno
ljubezen in kratko srečo, ki sem jo užival z njo,
nenadomestno mojo Zoro. Tako sem se privadil
temu življenju — ne, stara Mreta je tudi ostala
še nadalje v hiši — da bi se mi bilo stozilo, ako
bi je motil s kako izpremembo. Včasih seveda se
je nehoté priplazilo v mojo dušo nekaj tacega,
kakor potreba „moe ljubezni“, kakor hrepenenje
po novem „ljubečem srcu“, a take halucinacije so
navadno zginjale tako hitro, kakor se se porodile
— s kratka: z Vladimirjem sva bila že četrto
leto sama in prav dobro sva se imela.

Ko sva v Miklavžev večer dospela domov,
utrujena do duše — no, mejpotoma sem ga morel

celo vzeti v naročje tar ga nesti — sem dejal
Vladimirju:

„Po večerji pojdeš takoj spat, Vladko, kajti
sveti Miklavž mi je obljubil, da nočoj pride ne-
navadno kmali pod našo streho in Bog obvaruj,
ako bi te ne našel že spečega!“

Že v postelji je vzdahnil široko, potem pa
dejalo:

„Papa! Ali Tebi tudi kaj prinese sveti
Miklavž?“

„Ne, meni ničesar, Vladko!“

„O da, da, tudi tebi! O jaz vem, česa ti
prinese...“

„No, povedi!“

„Veš, tisto...“

Nadaljni odgovor mi je ostal dolžan, kajti
že sti se strnili njegovi trudni očesci v sladko
spanje.

Nekdo je pozvonil. Prinesel je iz prodajalnice,
česar sem nakupil. V pol ure je obdalo tudi mene
blago spanje.

Vendar sem spal dokaj nemirno. V jedonomer
so mi vstajale pred dahom bujne podobe kakor v
sanjah. Sedaj so bile množice ljudij, ki so vrele
okrog mene in v množici polno bitij nadzemske
lepote, katera bitja so imela pa vedno jedno in

Kdo je v zadregi?!

Zadnji „Delavec“ objavlja na topno notico: „Tetka „Edinost“ je v nepopisni zadregi. Kar je padel stric Badeni tako trdo z ministrskega fotelja, ne premore jedne odločne besede o političnem položaju. Sedaj bi jo rešil le kakšen deljski orakel, kateri bi jej prorokoval, kaj se bo zgodilo; potem bi vedela, na katero stran naj obrne svoj plašč. Ker pa tega ni, pa veže otrobe, da se vidi že njenim najzvestejšim čitateljem smešno. Seveda, situacija je res težavna; svojega nekdanjega ljubljenceka Badenija ne more več hvaliti, ker ga več ni; Gautscha se ne upa hvaliti, ker bi morala vendar vsaj povedati, zakaj ga hvali, a revica tega sama ne ve. In zato se zvija sem ter tje in lovi besede, a politična poročila prinaša, kadar so jih vsi drugi častniki že nekolikokrat prežvekali, seveda kolikor je mogoče brez komentarja. Nič ne presega res odločnost slovenske meščanske politike!“

Pravo slastjo — verujte nam! — smo ponatisnili tu doslovno to notico iz zadnjega „Delavca“. Ponosni smemo biti: ako „Delavec“ ne ve odgovoriti drugemu in drugače na usodne zatožbe, ki jih je te zadnje dni vse patrijotično in pošteno novinstvo slovansko napisalo na adresu socialnih demokratov radi njih izdajkega in zajedno tudi nesocialistiškega ter omikanih zastopnikov naroda nedostojnega vedenja v državnem zboru, potem je za nas završena ta kampanja popolnim porazom slovanskega novinarskega zastopstva gospodov v osrednjem vodstvu socialne demokracije na Dunaju.

Sodbo so si slovenski vodje tržaške demokracije podpisali sami in lastno roko, priznavši, da so pri kraju se svojo latinščino.

Gospodje! Na taka obdolženja, kakoršna izreka o vedenju socialistov v teh zadnjih časih ves svet, v kolikor isti ni uklonil svojega tilnika v jarm Adlerjev in Elbognov, treba odgovarjati drugače — z argumenti. Do take razprave se vi ne morete povspeti več, ker vas dejstva, fakta, notoriški dogodki tišče za grlo. In ker ni argumentov, pa si hočete pomagati neslanimi dovtipi. Neresnic, ki ste jih primešali in potaknili, vam niti ne štejejo v zlo. Saj niste mogli na jasnejši način pokazati svoje — zadrege, nego ste to storili se svojo notico. A pri onem, ki je v zadregi, treba že malce gledati „skozi prste“. Človek si pomaga kakor ve in zna.

Taka mala — lažica je že to, da je bil Badeni naš ljubljencek. Vse svoje čitatelje bi lahko poklicali na pričo: kako smo vedno obsojali neiskrenost in neodločnost šre Badenijeve, kako smo vedno pozivljali skupine na desnici, naj se ne žrtvujejo za grofa Badenija, ka o smo povdarjali, da je bila doba ministrovanja grofa Badenija za nas doba mnogih obljub in prevarjenih nad! Da uverimo čitatelje o vsej brezvestnosti tega podtikanja „De-

pomenilo to. Danilo se je že. Teda pa sem se previdno splazil do zavoja, katerega sem položil zvečer mej okno neodvezanega. Polagoma sem jel skladati vsa darila na posteljo spečemu Vladimirju in že sem imel v rokah poslednje, — tedaj se mi je zablížčalo nekaj belega — — pismo! Vraga, kaj pomeni to? No, to bode račun, — kaj še, saj sem plačal takoj zvečer vse — torej, kaj bi moralo biti to?

Odprl sem in čital — ženska roka! —:

„Gospod! Oprostite predrznost neznanke! „Ako ste neoženjeni, ali če tudi vdovec in bi se hoteli ženiti, vprašajte mene, ako hočem biti „Vaša. Silno rada bi Vam dala odgovor. Lavra M. „Odzovite se mi jutri večer v ulici San Lazzaro, „na vogalu.“

Ni mi dalo miru, odzval sem se. Kako je krasna in — bogata! Kako kmalo v večerih sem prihajal doslej domov k svojemu Vladimirju, — saj je bil on moja jedina misel, moja jedina želja. Ako pak bode poslej drugače, ako bodeta morala s staro Mreto prebijati marsikatero uro sama brez svojega zvestega tovariša, — ali če bi se celo utegnili pripetiti, kar jako, jako slutim, da bi moj Vladimir dobil kmalo — „novo mamico“ — tedaj morata biti uverjena on in stara Mreta, da temu nisem jaz kriv jaz, — ne, primaruha ne! marveč — hudič na biciklu!

(Zvršetek.)

lavčevega“, opozarjamo jih le na dogodke o zadnjih državnozborskih volitvah, na dejstvo, da pod nijednim ministerstvom dosedanjim se ni posrečilo Italijanom, da bi dosegli, kar so dosegli pod grofom Badenijem.

In ob takih dejstvih se upa trditi „Delavec“, da je bil Badeni naš ljubljencek!

Seveda v zadnji čas, ko so razgrajali v parlamentu uveljavili načelo: Naj gre vse na kose! Ko so zahtevali predstavitelji parlamentarnih ekscesov — ne izvzemši socialiste —, da mora vedna jednostavno kapitulirati in da morajo zastopniki slovanskih narodov kar položiti glavo svojo pod kruti nemški stopal Schönererjev, in ko se je zahteval odstop Badenija v znak te kapitulacije, in tega ponižanja slovanskih narodov pred tolpo poživljenih heil-bruderjev, tedaj so se pač morali maši zastopniki postaviti na stran vlade, toda ne radi osebe Badenijeve, ampak radi parlamentarnega načela, radi pravice, radi svobode in z ozirom na življenske pogoje slovanskih plemen!

Mi nismo bili nikdar v zadregi ni pred padem Badenija, ni po padu; vedli smo se vsikdar tako, kakor smo menili, da najbolje služimo narodu svojem. Kar je bilo slabega na njem, smo grajali, in kar je bilo dobrega, priznavamo tudi danes še radi in drage volje.

Toliko smo hoteli odgovoriti resnim načinom na — podtikanja „Delavca“.

Vse drugo, kar besediči slovansko glasilo voditelj socialne demokracije, pa je tako, da vzbuja našo veselost.

Ko jim je že zmanjkalo argumentov v lastno obrambo, da bi pa vsaj kazali nekoliko duhovitosti, takozvanega „esprit-a“. Ali vse je tako neslano, nisko, neizrečeno smešno in pritirano za lase.

Kaj naj rečemo n. pr. na očitanje: da si ne upamo hvaliti Gautscha, ker ne vemo, zakaj bi ga hvalili? Za božjo voljo: mar naj hvalimo koga, čeprav ne vemo zakaj? Ali naj ga hvalimo radi tega, kar nam ni storil dobrega v minulosti, ali naj ga hvalimo ali grajamo radi tega, kar meni še le storiti v bodočnosti, a karje tako neznano nam, kakor — „Delavca“? Mi smo beležili le dogodke in smo jih sedili po svoji pameti, ne da bi hoteli vzbujati domnevanje, da vemo kaj, česar nismo vedeli. Veste, kdo dela tako? Novinarski sleparji, švinderji!

Ne zate torej, ker smo bili v zadregi, nismo hoteli in nečemo igrati vloge prorokov in nečemo hvaliti ali obsojati tja ven dan, ampak zato ne, ker smo pošteni novinarji, ker nečemo škoditi nepremišljenim postopanjem oni vzvišeni stvari, kateri služimo z vsem srcem. Zapomnite si to!

V zadregi pa ste vi, ker

a) ne veste, kako bi opravičili svoje gospodarje, ki so izdali od vas toli proslavljeno načelo „mednarodnosti“, s tem, da so postali avksilijarna četa nacionalna najbolj srdite skupine v parlamentu;

b) ker so čisto narodnemu vprašanju na ljubo — jezikovne naredbe — nasilno preprečili vsako delo za socialne reforme in so s tem sekali rane ravno delavskemu stanu;

c) ker so svojim razgrajanjem pritirali tako daleč, da bode prebivalstvo te polovice moralo nositi še jedno celo leto ogromna bremena, izvirajoče iz našega razmerja do Ogerske! (S prvega so bile vse stranke zlošne v tem, da na dosedanjji podlagi ni smeti obnoviti pogodbe ni Badeniju, ni nobenemu drugemu ministru na ljubo. To zločnost ob toli važnem vprašanju ste pomagali porušiti vi, nemškimi obstrukcionistom na ljubo in Madjarom na korist.)

e) ker morate pred slovenskimi delavci zagovarjati veliko neresnico, da so italijanski in nemški delavci res internacionalni. (O Italijanah smo menda na čistem, in ako kdo ni še na čistem, naj le vzame v roko italijanska socialistička glasila iz noveje dobe. O „mednarodnosti“ nemških delavcev pa smo doživeli ravnokar grozen dokaz. V predilnici Grossmanovi v Bensenu, tam nekje pri Liberci, so nemški delavci stopili celo v štrajk v jedini ta namen, da so primorali tovarnarja, da je vrgel na ulico vse češke delavce!!! In ta sramotni vzgled da hočejo posnemati po vsem nemškem Češkem.)

f) ker morate olepšavati in zagovarjati svoj glavni namen: da bi naš delavski stan popolnoma

odločili od drugih stanov in da bi tako porušili našo narodno skupnost, kar bi bilo zopet v prilog le nacionalni ideji nemški in laški in kar znači po takem zopet izdajstvo na dozdevnem načelu vašem, na načelu „mednarodnosti“.

To so glavni vzroki, zakaj stavi v zadregi in si morate pomagati neslanimi in bezniškimi „dovtipi“ o „prežvekovanju“. A propos: „prežvekovanje“. I s tem duhovitim izrekom ste menda priznali svojo zadrego. Boli vas menda to, da radi navajamo razne nemške vire, v dokaz, da socialni demokratje služijo le ideji germanizacije v Avstriji. Zakaj ste namignili na to, zakaj ste bili tako ne-previdni? Ali ne veste, da je sleherni človek krvav pod kožo? Mi smo tudi! Tudi v nas je nekoliko škodoželja. Sedaj, ko ste se ovačili, da vas spravljajo v zadrego taka „prežvekovanja“, hočemo „prežvekovati“ še pogoje in pridneje.

Do svidenja!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 11. decembra 1897.

K položaju. Na drugem mestu priobčujemo manifest, ki so ga izdale skupine na desnici. Ta izjava se pokriva do pičice z načrtom adrese, za kateri so se bile zjediniile skupine na desni. Ta moment je prevažen, ker priča, da je večina izšla intaktna iz vseh viharjev. S tem pa so se izjalovili glavni računi nemških opozicijskih strank, ki so pričakovale absolutno gotovostje — računaje sličnimi slučajji v minulosti — da se mora porušiti jednodnost in skupnost strank v večini, kakor hitro se eni zapode vanje z vso svojo brezobzirnostjo. Ne jezikovnim naredbam, ne samo osebi grofa Badenija so veljali silni napor levice, ampak tudi porušenju večine. Soglasno vsprejeti manifest večine pa jih je poučil sedaj, da so se stranke na večini nekaj naučile iz minulosti in da jih ni volja, da bi lastno nepremišljenostjo gladile poti svojim skupnim sovražnikom.

Pa jih je še drugih pojavov, ki pričajo, kako intenzivno se je jel vzbujati čut vzajemnosti med slovanskimi plemeni. V prvi vrsti so pojavi bratskega sočutstva med Čeki in Poljaki. Danes nam je zaočelžiti novih tacihi pojavov. Omenjali smo že velikega shoda, ki se bode vršil jutri v Krakovem in na kateri pridejo tudi zastopniki češkega kluba. Danes pa čitamo v „Slov. Narodu“, da bode na tem shodu zastopana tudi slovanska krščanska narodna zveza.

V prihodnji seji občinskega zastopa lvovskega se prečitajo vse izjave, došle županstvu, poljskemu klubu in predsedniku Abrahamoviču in se porabi ta prilika za veliko slovansko manifestacijo.

Značilna je nadalje vest, da se je tudi mladočeška stranka udeležila slavja 80letnice velikega češkega patrijota dra. Riegla. Kdor ve, kakove so bile razmere med Riegrom in Mladočeki, temu ni treba praviti, kako so se spremenile, joziroma konsolidirale razmere na Češkem. Nasprotstva med „starimi“ in „mladimi“ skoro ni poznati in moč češko delegacijo in veleposelniki je postalo razmerje tako intimno, kakor ne bi bil pričakoval nikdo še nedavno temu.

Vsi ti tolažilni dogodki ne ostajajo brez utisa tudi na nemške skupine. Na vsem njih vedenju je poznati, da se čutijo prevarjene v svojih nadah, je videti nekako pripoznanje, da je prišlo drugače, nego so pričakovali oni. Sedaj še le nam sili na dlan resnica, da je velika moč nasprotnikov prihajala le iz naše nesloge in nespametnosti. Ako ostane pri tem, čemur se nadajamo po vseh sedanjih znamenjih, ako pokažemo, da nismo več nespametni etroci, potem pridejo tudi Nemci kmalu do spozaanja, da so minuli časi, ko je bila tudi njih moč istotako velika, kakor njih gospodoželjnost.

Srce države. Dunajski „Fremdenblatt“ imenuje parlament „srce države“ in pravi, da prestane „biti“ to „srce“ za nedoločen čas, to pa radi tega, ker mu znani obstrukcijski organi niso pustili več utripati, ki so odrekli sopomoč na ozdravljenju tega „srca“ tudi z a d n j e m u zdravniku.

In to so dosegli ti politični fakirji, ti fanatiki ondi na levi strani tega — srca! Da, fakirji so to! Kakor isti indski duhovniki, ki znajo ustaviti delovanje organizma človeškega, tako so storili z

Dalje v prilogi.

avstrijsko ustavo politični fakirji v Avstriji, Wolf, Schönerer in sateliti. In posrečilo se jim je, ustaviti delovanje ustavnega organizma, „srce“ je obstalo, a truplo — bode živelo dalje. Da, morda si še odpočije to truplo za dobo „srčnih počitnic“, odpočije od hudih naporov minolega življenja in ko stopi to sres zopet v „akcijo“, tedaj bode morda utripalo tem živahneje, tem — normalneje, da si morda ne po taktu, kakoršen je prijeten jedino le — političnim fakirjem v Avstriji.

Manifest desnice. Parlamentarna komisija večine je prijavila nastopno izjavo:

„Parlamentarne skupine, združene na podlagi avtonomistiških načel in sestavljajoče večino zbornice poslancev, to je: klub poslancev čeških, skupina konservativnega veleposestva iz Češke, klub Poljakov, klub rumunskih poslancev, Slovenska-krščansko-narodna zveza in klub nemške katoliške ljudske stranke, smatrajo za svojo dolžnost, da v sedanjem trenutku povdarijo svoje ideje in svoja čustva, kajti, žal, konstitucionalno delovanje osrednjega parlamenta v Avstriji je odloženo na nedoločen čas vsled žalostnih parlamentarnih dogodkov, o katerih pomembnosti za bodočnost se ne da presoditi. V direktivo za nadaljnje vedenje bode služil gori imenovanim skupinam večine načrt adrese, vsled česar bodo iste tudi v bodoče vzajemno povpeševale: pripoznanje zgodovinsko političnih pravic avtonomije kraljestev in dežel, pravično izvajanje enakopravnosti za vse narodnosti v državi, gojenje prave vernosti in npravnosti in vztrajno delo za povzdigo vseh razredov prebivalstva v gospodarskem in socialnem pogledu, trdno uverjene, da vse to le povzdigne blagostanje in moč vse države in utrdi čut ukupnosti med posamičnimi narodi.

Ako še dejstvo samo, da mnogi zastopniki alpinskih dežel nemških pripadajo k večini, priča, kako neosnovana je govorica, ki jo moramo čuti tolikokrat, češ, da je večini namen kršiti pravice naroda nemškega, je pa tem bolj jasno, da imajo tudi stranke v večini pravico zahtevati od poslancev opozicije, da tuli oni pravično in brez predsodkov sodijo o narodnih pravicah družih plemen.

Le v interesu vse monarhije so skušale stranke večine, da bi konstitucionalnim potom uredile razmerje do Ogerske, da bi tako preprečile nevarnost državne krize. Žal, da se ni posrečilo to, vzlic vsem prizadevanjem, narekovanim počtu dolžnosti, in vzlic vsej vztrajnosti in samozatajevanju.

Niti spravljalivosti, ki je šla do skrajne meje toliko o jezikovnem vprašanju, kolikor v formalnih vprašanjih, in ki jo je kazala večina med pogajanj, zasnovanimi po demisiji kabineta Badesnjovega od strani novega ministerskega predsednika barona Gautscha, niti tej spravljalivosti se ni posrečilo, da bi zopet uvela normalne parlamentarne odnose. Stranke večine smatraja to dejsvo obžalovanja vredno in izražajo svoje obžalovanje toliko na škodi, ki jo trpi sedaj parlamentarizem v Avstriji, kolikor tudi z ozirom na vprašanje uravnave razmer do one druge polovice monarhije, in slednjič radi zadržkov, ki ne dopuščajo, da bi se vsaj v gospodarskem in socialnem pogledu ustreglo opravičenim željam prebivalstva.

Ozirom na vse te okoliščine morajo stranke večine odkloniti vsako odgovornost na tem žalostnem položaju. Ostaja pa jim zavest, da so hotele najbolje in zato niso zgubile nade, da se vendar ugodno rešijo sedanje težave.

Še dve manifestaciji. Tudi liberalno veleposestvo in nemška ljudska stranka sti izdali svoja oklica. Prvi oklic pravi, da liberalno veleposestvo ni nikdar pozabilo dolžnosti do splošne blaginje. V zadnji čas je veleposestvo hotelo posredovati med Čehi in Nemci, ali prišli so na pot razni neprijetni dogodki. Tuli odslej hoče liberalno veleposestvo iti na roko vladi, da se čim prej ustave normalni parlamentarni odnosi.

Manifest nemške ljudske stranke meče vso krivdo na večino za to, da je v parlamentu prišlo do revolucije. Klasičen pa je izrek, da Nemci ne zahtevajo ničesar drugega, nego kar velevaljo temeljni zakoni in pa še — nekaj malega, to namreč, da se postavi zopet vse v prejšnje stanje. Kakor da bi jedna zahteva ne izključevala druge!

Temeljni zakoni narekujejo enakopravnost; stanje, kakoršno naj bi se povrnilo Nemcem, pa bi značilo njih nadvladje. Da bi bili vsaj tako iskreni, da bi rekli: mi ne maramo temeljnih zakonov, ker nam ne ugajajo! To pa je drzno, da sklicujejo se na zakone zahtevajo nečesa, kar izrecno ne dovoljujejo isti zakoni!

Odstop ruskega poslanika v Parizu. Ruski poslanik v Parizu baron Mohrenheim zapušča svoje mesto, katero je izpolnjeval od 19. aprila 1884, torej celih trinajst let. Na njegovo mesto pride knez Urugov, dosedanji ruski poslanik v Bruselju. Mohrenheim je imel velikianski vpliv na usodo francoske republike, zlasti pa je vplival na vnanjo politiko Francije; o njem se trdi, da je takorekoč ustvaritelj francosko-ruske zveze. Mohrenheim ostavlja Pariz in postane član državnega sveta v Petrogradu.

Različne vesti.

Na jutranji javni shod, ki ga priredi društvo „Edinost“ v Škedenju, opozarjamo še enkrat vse rodoljube 1. okraja, pa tudi mestne Slovence. Razprava postane gotovo zanimiva že ozirom na najnoveje dogodke v političnem življenju naše države.

Namestnik Rinaldini. Pod tem naslovom pišejo „Slov. Narodu“ z Dunaja: „Tržaški namestnik vitez Rinaldini odstopi v kratkem. To je gotova stvar, ni pa še odločeno, kdo postane njegov naslednik. To se odloči do nedelje. Moravski namestnik Spens Booden pojde 1. januarja v pokoj. Kandidatje na njegovo mesto so trije: tirolski namestnik grof Merweldt, štajerski namestnik markiz Bacquehem in bivši trgovski minister baron Glanz. Merweldt in Glanz pa sta tudi kandidata za tržaško namestništvo. V poučenih krogih se govori, da utegne o ti priliki baron Hein postati namestnik v Gradcu!“

Dopolnilna volitev jednega deželnega poslanca. Dopolnilna volitev jednega deželnega poslanca v istrskem veleposestvu se bode vršila glasom namestništvene odredbe dne 30. t. m. v Poreču. Reklamacije proti volilni listi velikega posestva je uložiti na namestništvu tekom 14 dnij.

O imenovanju dr. Missie knezo-nadškofom v Gorici piše „Soča“: „Naše stališče nasproti bivšemu knezoškofu ljubljanskemu — je znano. Mnogo smo se bavili z njim, morda še preveč. — Zdaj pa stojimo pod gotovim destvom, da pride v Gorico kakor nadškof in morda bo celo kardinal. — Da so na Goriškem vse drugačnije razmere, nego na Kranjskem, to prevzvišeni najbrže že dobro ve. Zategadel tudi mislimo, da bo na pravo stran obračal svojo odločnost, ki ga je baje najbolj priporočala za to stolico. Sama „Eco“ je povedala, da na Goriškem imamo celo nekaj frimasonskih lož, ki so okužile skoro vso furiansko gospodo, katera odločuje v vseh važnih deželnih vprašanjih. Enako je tudi v Gorici. — „Eco del Litorale“ pa se bavi o misijonih med Calukafri in Hotentoti, le domačih razmer se ogiblje... Zato pa je takó, kakor je... Evo, koliko je tu posla, da se poživijo katoliški duh tam, kjer ga duši usodepolni vpliv drznega frimasonstva... Med nami Slovenci takih razmer ni. Kar so tiče politike v slovenskem delu dežele, je znano, da se ta dobro zaveda dejstva, da naš narod je katoliški narod. Ako imajo razni možje v nebitstvenih rečeh včasih svoje menenja in je tudi prosto izražajo, je to naravno, ker drugače ne more biti. Takó bo tudi pod novim nadškofom, naj bi bil že kdorkoli. — „Soča“ dostojno pozdravi dohod novega vladike, bo vedno govorila o njem s spoštovanjem, ki ga je dolžna tolikemu dostojanstveniku — in ga bo vedno sodila po bodočih delih, ne po preteklosti na Kranjskem.“

To stališče je pravilno.

„Novice“ pa pišejo mej drugim:

„Če uvažujemo nepristransko vse okolnosti, moramo priznati, da vlada z imenovanjem ekselence dr. Missie goriškim nadškofom ni ugodila niti Slovincem niti Lahom. Novi nadškof je rodem Slovenec. Dasi v narodnostnem oziru jako mlačen, vendar ni dvomiti, da bode dovoljeval slovenski duhovščini, udeleževati se javnega življenja, v kolikor je v zvezi z narodnostnimi prizadevanji goriških Slovencev, ako bode vsa njih ostala politika urejena po njegovih nazorih, po tistih nazorih, s katerimi se ni mogla sprijazniti preogromna

večina omikanega prebivalstva na Kranjskem. Da bi ekselence dr. Missie dejanski pospeševal narodnostno prizadevanje goriških Slovencev, kakor bi bila to dolžnost zavednega rojaka, tega ni pričakovati po dosedanjem njegovem delovanju. Vse, kar stori, je to, da ne bo oviral narodnostnega gibanja, dokler ne doseže neke meje; absolutne narodnostne ideje njegova ekselence ne priznava.“

In potem: „Stališče ekselence dr. Missie bode v Gorci vsekako jako delikatan; upati je, da ne bode škodoval slovenskemu prebivalstvu v njegovih narodnostnih bojih.“

Zaključujejo pa: „Nj. preuzvišenosti dr. Missii želimo iz vsega srca vse dobro na Goriškem in srčno bodemo veseli, kadar bodemo mogli poročati, da je slovenskemu narodu na Goriškem resničen prijatelj in podpornik, v katerem slučaju mu radi odpustimo vse, kar se je zgodilo na Kranjskem v času njegovega pastirjevanja.“

Doneski za moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Go-pod Gerljanc Ivan iz Škorklje je daroval 2 kroni in g. Ivan Faganel v Moosburgu 1 krono. Gospica Marija Pintar je nabrala o priliki poroke g. P. Legac z gospico Katico Metlika dne 22. novembra 20 kron (poslal g. Andr. Grahli iz Klanca) Veleč. g. Iv. Tiringar v Predloki-Černikal je nabral na občnem zboru bralnega društva v Černemkalu dne 21. novembra 4 krone 66 stot. Štije izletniki na Opčinah so darovali 4 krone. Preostanek brzojava 60 stot. V krčmi g. M. Perhacca so darovali Kraševci v veseli družbi na godovanju dveh Franetov 4 krone 80 stot. Živelci darovalci in nabiralci!

!!! 22. in 26. decembra!!! Kedo? Kaj? Učiteljstvo slovenskih šol družbe sv. Cirila in Metoda priredi se šolsko mladino dva koncerta in sicer dne 22. decembra z dečki, 26. decembra pa z deklicami v prostorih „Slovanske čitalnice“, nar kar opozarjamo slavno slovansko občinstvo tržaško in okoličansko s pristavkom, da se vsopred naznani svoječasno.

Pogreb admirala Sternecka. Iz Pulja nam pišejo dne 10. t. m.: Danes ob polu treh se je vršil tukaj na slovesen način pogreb umrlega admirala barona Sternecka. Truplo so pripeljali z Dunaja, da se položi v družinsko rakev. Vsa garnizija je nastopila pod poveljstvom kontre-admirala Müllerja. Pogreb je vodil komandant vice-admiral Pitner ob soudeležbi sledečih viših dostojanstvenikov: nečaka umrlega admirala, potem Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Karla Stefana, namestnika Rinaldinija, generala konjištva pl. Appel-a, vice-admirala Conte Cassinija, grofa Korinskega, generamajorja Lovetta in nebrojno drugih viših dostojanstvenikov in korporacij. Ob blagoslovljenju krste so zagrmeli topovi z vojne ladije „Habsburg“ in vse ladije v pristanišču so razobesile svoja jadra v znamenje žalosti. Pred krsto se je vozilo na treh vozeh 167 vencev, mej katerimi so bili nekateri zelo dragoceni. Na pokopališču so oddali mrtvaško salvo vojni pomorščaki in so po svečanosti defilovali pred Nj. c. in kr. Visokostjo nadvojvodo Karlom Stefanom. In tako se je zaključila doba slovečemu možu avstrijske vojne mornarice. N. v. m. p.

Slovanska Čitalnica v Trstu priredi v soboto dne 18. decembra t. l. koncert, katerega čisti dohodek je namenjen dijaški kuhinji v Trstu. Vspored prihodnjič.

Vabilo na redni občni zbor društva „Čitalnica“ v Škedenju, ki bode v nedeljo dne 19. t. m. ob 3 in pol popoldne v prostorih gostilne gosp. Gašparja Sancin-a (Mom). Zborevalo se bode v tem le redu: 1. Nagovor podpredsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blaginika. 4. Razni nasveti. 5. Volitev novega odbora. Po zborovanju bode svobodna zabava s petjem in tamburanjem.

Odbor „Čitalnice“ v Škedenju.

Poziv. Podpisani vabi člene pevskega društva „Kolo“ na zaključni dogovor ali volilni shod radi volitve novega odbora. Shod se bode vršil jutri v nedeljo točno ob 2. uri in pol popoldne v „Tržaškem podpornem in bralnem društvu“, ulica Stadion št. 19. Členi so naprošeni, da pridejo točno ob navedeni uri, ker ob 3. uri se že začne občni zbor.

Vsako sredstvo jim je dobro. Iz okraja koperskega nam pišejo: Minole sobote sem imel posla na županstvu v Kopru. In o tej priliki sem

videl zopet pravo hudobijo proti našemu jeziku. Nisem se čudil, ker to je že navadno med našimi Italijani. C. kr. namestništvo je bilo namreč razposlalo velike tiskane pole za napovedbe v namen odmerjenja davka od osebnih dohodkov. Pole so bile tiskane v treh jezikih: nemški, laški in slovenski. Toda slovenski tekst je bil podvit tako, da ga ni mogla čitati živa duša. Kakor rečeno: jaz se ne čudim temu početju Italijanov, ali čudim se, da se živa duša ne oglasi proti temu. Tako je pravičnost Italijanov! Vsako sredstvo jim je dobro, da le morejo kratiti pravice našemu jeziku.

Svoji svojim. Italijansko dobrotvorno društvo „La Previdenza“ se obrača s posebno prošnjo do občinstva, [da se spomni onih siromakov, kateri občutijo podvojeno bedo baš v tem zimskem času. To je jako rodo-in človekoljubno početje in znači, da imajo ljudje v sebi še iskrico živega čuta vsaj za svoje somišljenike, četudi ga nimajo za svoje politične nasprotnike. In kako so jim na srcu njihovi somišljeniki, to je pokazal „Piccolo“ stoprav pred par dnevi, ko je povzdignil svoj tožeti glas ob naredbi c. kr. policijskega ravnateljstva, da se imajo nadomestiti v službi tramvaja inozemci z domačimi. Tu ob tej priliki so se odprli vsi žlebovi njihove milosrčnosti in sočutja za one, katerim želé vse dobro in ob tej priliki so se sares pokazali — posnemanja vredne. No in sedaj se vpraša, ali jih posnemljemo mi Slovenci i v tem pogledu? Deloma bi rekli: da! Saj se je pokazalo to baš ob priliki, ko so prišli naši okoličani v veliko zadrego, da jim je prišel na pomoč ves slovenski narod, in ne le samo Primorje, ter je prinašal obile denarne žrtve. To je bilo nekaj. No, in naša dična družba sv. Cirila in Metoda je istotako dokaz, da ima tudi Slovenec tu pa tam srce za svoje in tudi tu imamo dokaz, da je središče naše domovine, dežela Kranjske, oni vir, iz katerega prinaša milosrčnosti za brate na periferiji. Vse to, pravimo, je precejšen dokaz, da smo Slovenci — dobro ljudstvo. Vendar pa nastaja tu vprašanje, kateremu daje povod se svojim oklicem laško društvo „La Previdenza“: ali pa vršimo Slovenci dobrotvorstvo nasproti svojim tudi v privatnem življenju, ondi, kjer ne čuje o naši dobrotvornosti široka javnost? Poglejmo malce okrog in temu imamo povoda najbolj sedaj, v tem krutem zimskem času. Kako mora biti pri srcu človeku, ako se isti nahaja h kratu v tem času na široki cesti, mrzli cesti, brez vsake pomoči? Kaj bi rekli mi, ako bi srečali takega človeka, ki je po vrhu še naš? Ali bi višili svojo krščansko in rodoljubno dolžnost? In da se nahaja tu v Trstu tudi naših, ki trpe silo v tem krutem zimskem času, o tem vendar ni dvoma. Ozmimo se le malce okrog in videli bomo, da-li bi ne bilo dobro, da malce posnemamo — „La Previdenza“

Tržaški „Circolo artistico“. Ne z namenom, da bi kritikovali umotvore tržaških umetnikov, ker v to nam nedostaje prostora in časa, no, z nekakega drugega stališča bi hoteli spregovoriti par besed. Kar mora osupniti človeka, stopivšega v Trst, je v prvo to, da je videti tu tako malo prave lepe umetnosti. Razun gledališča, katero podaja tu in tam kaj zares vzvišenega na polju dramatike in glasbe, ni ga skoro jednega zavetja, kjer bi se ti naslajal duh na resnični umetnosti. To smo morali čutiti, ko smo si ogledali te dni razstavo slik v ulici San Francesco. Že prvi utis je bil nekako čuden. Človek, čegar ukus je razvjen v tem pogledu, občuti takoj o prvem koraku neko nevoljo, ako ni vse, kakor bi moralo biti. Za jedno stopinjo je takoj hladneje tvoje navdušenje. Potem pa razstava! Je li to vredno Trsta? Je li to vredno bogatega Trsta? Poskusi, nič ko poskusi! Na vsaki črtici se pozna, da se ti umetniki še — vadijo! Nič umetniški dovršenega, nič takega, da bi človek lahko občudoval! In kaka „šola“ je to? Da, naturalizem bi hotel svojo veljavo v teh delih, — hotel! Trkal je, a odprli mu niso, ker se ni dalo! Baš tako se ti zdi na teh umetvorih kakor da stojiš pred odrom brez dekoracij, kjer mora režiser razlagati, kje naj si misli gledalec: „to je Rim, to Neapelj, to je krajina, to mesto, to soba!“ — In to je razstava slik v mestu s prebivalstvom nad 160.000 duš! Reči moramo, pričakovali bi kaj drugega! To niti ni razstava v pravem pomenu besede, marveč meniš, da si prišel v privatno stanovanje kakega srednjega bogataša, ki ima v jedni jedincati sobici

nabrano, kar so mu poklonili prijatelji, ali kar je nakupil od stradalajočih umetnikov iz — usmiljenja. Povedal.

Našim kmetovalcem. Z nova opozarjamo one kmetovalce, člene podpisane kmetijske družbe, kateri žele na svojem zemljišču, bodisi na travniku ali v vinogradih, poskušati umetno gnojilo, da se prigrasijo na tajništvu omenjene družbe. Ker želimo, da naši člani dobijo v pravem času to od slavne vlade nam podeljeno podporo, naj se nam prijavijo prej ko prej.

V Trstu 11. decembra 1897.

„Kmet. in vrt. družba za Trst in okolico“.

Strukovni pouk v vinarstvu. Dne 10. in 11. t. m. je poučeval v društvenih prostorih v Rojanu državni in strokovni učitelj gospod Alojzij Cotič o vinarstvu, s posebnim ozirom na lokalne vinarske odnose.

Tako temeljito, jasno in popularno kakor poučuje gospod Cotič v svoji stroki, poučuje malokdo in veselje je poslušati njegove strokovne razprave. Poučeval je zlasti v cepljenju ameriških trt in povdarjal potrebo, da se kar najradikalneje skrbi za razširjenje ameriškega trtnega plemena po onih krajih naše okolice, ki trpe že več časa po trtni uši. Razlagal je o vrstah ameriških trt z ozirom na njihovo vspevanje v okoličanskih zemljah in pojasnjeval način, kako se najlože prihaja do uspeha s temi trtami.

Poslušalci so zamogli izcerpiti nauk iz temeljitih besed g. Cotiča, da je velik razloček med priprostim vinarstvom nekaterih nepoučenih vinogradnikov in pa med racijonelnim, na znanstveni podlagi in na podlagi mnogostranskih izkušenj izvajanim vinogradništvom.

Iskreno je želeli, da bi se taka predavanja ponavljala po naši okolici zdaj, ko je še pravi čas, da se preprečijo nasladki nastopanja trtne uši. Bilo bi le v neskončno korist našim okoličanskim vinogradnikom.

Velika zbirka cesarjevih slik. Za 50 letnico vladanja našega cesarja izide velika zbirka njegovih slik, katere pridno pripravlja slikar Josip Zascha. Cesar sedi že dlje časa kakor model in sicer v raznih pozicijah ob pisalni mizi, v spalnici na zajutрку z cigarico itd.

Umrlijivost v Trstu. Od nedelje 28. novembra pa do sobote 4. t. m. je umrlo v Trstu 41 moških in 35 ženskih, skupaj 76 oseb. Lani je umrlo istega tedna 107 oseb, torej več 31 oseb nego letos. O 1 letos umrlih je živel 22 oseb do 1 leta, 6 do 5 let, 6 do 20 let, 6 do 30 let, 4 do 40 let, 13 do 60 let, 15 do 80 in 4 čez 80 let. Povprečna umrljivost znaša torej v tem tednu 21.3 pro tisoč.

Uzroki smrti se nivajajo zopet povprečno: plućnica in boleznj sopnih organov.

Tri zvezde jutranjice. Od 8. do 13 t. m. je videti na jutranjem obzorju, predno je izišlo solnce, tri zvezde jutranjice. Prva je Venera, ki jemlje slovo od zemlje, potem pa sta planeta Saturn in Uranus, katera se vračata od svoje poti onkraj solnce. Te tri zvezde hodijo skupno povprek solnčne poti. Na desno od Venere je Uranus, najmanjši od trojice, njegovo premerje znaša komaj 3 sekunde bežanja izstreljene kroglice.

Dobro domače sredstvo. Mej domačimi sredstvi, katera se rabijo za blaženje bolečin in kakor odvažajuč drgnjenje pri prehlajenu i. t. d. zavzame prvo mesto liniment Čapsici comp. izdelovan v laboratoriji Rihterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nvč. 70 nvč. in 1 gld. steklenica in vsaka steklenica pozna se po znanem rudečem sidru.

Najnovejše vesti.

Dunaj 11. Nasproti poročilom, da je že do ločen čas za snidenje deželnih zborov, je izvedel „Fremdenblatt“, da se še le o bližnjih dneh odloči glede sklicanja deželnih zborov.

Razglas.

Podpisano vabi vse gg. ude na redni občni zbor, zbor, ki se bode vršil v nedeljo dne 19. decembra t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Petra Petaros v Borštu.

Borštansko posejilno in konsumno društvo.

Boršt, 10. decembra 1897.

Podpredsednik:
MIHA KOSMAČ

Za slabotne

bolehave valod pomanikanja krvi na živcih, blede in slabo otroke; izvrstnega okusa in preiskusnega učinka je železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani. (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Polliterska steklenica velja 1 gld., pet polliterskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Družbenikom sv. Mohorja.

Prilog k strani 114 knjižice sv. rožnega venca: Stran 114.

Sv. rožni venec.

NAVODILO

kako moliti sv. rožni venec, oziroma vspešno premišljevat i n. pr. skrivnosti veselega dela.

Vsaka skrivnost ima 10 točk za premišljevanje, torej je moliti ali premišljevat i skrivnosti tako-le:

I. adventni teden	I. skrivnosti	I. točka
II.	"	I.
III.	"	I.
IV.	"	I.
V.	"	I.
II. adventni teden	I. skrivnosti	II. točka
II.	"	II.
III.	"	II.
IV.	"	II.
V.	"	II.
III. adventni teden	I. skrivnosti	III. točka
II.	"	III.
III.	"	III.
IV.	"	III.
V.	"	III.

in tako dalje.

V 10 tednih je premisliti vseh 50 točk.

Mestna

branilnica ljubljanska

obrestuje tudi po novem letu uloge **po 4%** brez odbitka novega rentnega davka.

Fotografični aparati in vsi pripadki, jedina zaloga in razprodaja po tovarniških cenah. Dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Barve in vse potrebščine za slikarje. Bobivajo se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Zdravilni predmeti proti gnjilobi, klistirko. Dobivajo se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Marsala najbolj imenitna, dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Tropinsko žganje, pristno dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Via Stadion 22, telefon 519.

Mostarda sadje, Mostarda, gorčično seme (zmf) bosanske slive, garantirane, kineški čaj i vrste. Dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Parfimerije, izbirka, gobe, črnica Leonhardi. Dobivajo se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Rum pravi Jamajka, konjak in maraskin iz Zadra. Dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Svoji k svojim!

Podpisani sem odprl

KLESARSKO DELALNICO

nasproti pokopališču tržaškemu, pri kovačnici g. Jankoviča, na vogalu ceste, ki vodi v Škedenj. Izdelujem spomenike, raznovrstna okusna risarska dela za zgradbe, itd. Nadejaje se podpore beležim se spoštovanjem udani

Josip Flego.

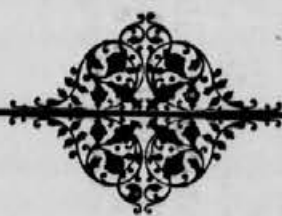
Jedna najbolje akreditovanih zavarovalnic
razpisuje več služeb
za potovalne uradnike
v življenskih in požarnih oddelkih
proti **stalni plači in**
proviziji.

Prosilci naj pošljejo svoje ponudbe s potrebnimi dokladi pod šifro „**Akviziter**“ upravnistvu našega lista.

Slovenci in Slovenke!

**spominjajte se
o vsaki priliki naše prekoristne družbe**

sv. Cirila in Metoda

Svoji k svojim!

**To Vam bodi geslo v gospo-
darskem življenju!**

